

Årsplan for 1. trinn 2018-2019

Steinerbarnehagen på Nøtterøy

Klasselærere:

Marianne Alfshus
Noriko Kornberg
Ane Sand
Hanne Gry Magnussen

Steinerskolen i Vestfold har siden 1997 hatt 1. trinn i aldersblandede grupper i barnehagen. Her får de tett oppfølging av voksne, og kan utvikle seg i sitt eget tempo. Våre 1. trinns elever er fordelt på Sunnaneng Østenfor, Venevill Måne og Sydvesten. Tidsrommet fra kl. 08:30 til 12:30 er obligatorisk skoletid (til 14:00 på mandager). Skolens fraværsrutiner og ordensreglement gjelder.

Årsrytme

Årstidsfestene har en sentral plass i 1. trinn. De fleste årstidsfestene vi feirer har rot i gammel tradisjon, og elevene forbinder seg med årstidenes skiftninger.

Høstfest 7. september
Mikaelsfest 28. september
Lanternefest 08. november
Adventshage 02. desember
Juleavslutning med foreldre 21. desember
Hellige tre kongers dag 6. januar
Karneval 15. februar
Påskefest 12. april
Påskefrokost 23. april
Pinsefest 07. juni
Sommerfest Venevill Måne og Sydvesten 20. juni
Sommerfest Sunnaneng Østenfor 21. juni

Foreldremøter 2018 – 2019

Onsdag 12. september	Onsdag 10. oktober	Tirsdag 5. mars	Torsdag 23. mai
----------------------	--------------------	-----------------	-----------------

For Steinerskolens pedagogikk står 1. trinn i øvelsens og undringens tegn, og under dette året legges et nødvendig grunnlag som all videre skolegang og læring bygger på.

Barnets læring i 1. trinn deles inn i syv kompetanseområder

- 1. Språkkompetanse øves gjennom** bevegelse, gjentakelse, kommunikasjon, klart og billedlig språk, eventyrfortelling, ringlek, menneskelige relasjoner og frilek.
- 2. Kropps- og bevegelseskompetanse øves ved** bevegelse, iaktakelse, sanseerfaringer knyttet til egenbevegelse, enkelt arbeid sammen med voksne.
- 3. Fantasi- og kreativitetskompetanse øves gjennom** et stimulerende lekemiljø, fortellinger, eventyr og dukketeater. Vi gir barna tid til å fordype seg i leken. LEKEN er selve instrumentet for læring i den første syvårsperiode. Det er barnets arbeid. Omforming av erfaringer og etterligninger fremmer kreativitet og selvfølelse. Leken er en arena til fysisk utfoldelse og dyktiggjøring. Den fremmer respekt for regler og avtaler, utvikler tilhørighet og oppmuntrer til samarbeid.
- 4. Etisk og moralsk kompetanse øves gjennom** sannferdige forbilder, regler, ritualer, hjelpsomhet, takknemlighet, å ta vare på hverandre og naturen, fortellinger som orienterer, men ikke moraliserer, og å forberede og feire årstidsfester.
- 5. Sosial kompetanse øves gjennom** fellesskap, lek, struktur, regler, rytme, handling, å gi hverandre tid og rom.

6. **Sanse- og iakttakelseskompetanse øves gjennom** opplevelse av form, farge, lyd, tone, språk, naturmaterialer.

7. **Motivasjon- og konsentrasjonskompetanse øves ved å** stimulere via forbilde og naturlig etterligning, inspirere til interessante og stimulerende aktiviteter, gi mulighet til å kunne delta i arbeid sammen med voksne og oppleve tydelige arbeidsprosesser, opplevelse av regelmessige gjentakelser og rytme gjennom dagsrytme, ukerytme og årsrytme. Gi mulighet for regelmessig veksling mellom aktivitet og ro i løpet av dagen.

HVA	HVORDAN	HVORFOR
RINGEN	<p>Hver dag samles elevene og danner en ring for å lære et bredt utvalg rim, regler, sanger og sangleker. Vi øver artikulering, koordinasjon og rytmeøvelser.</p> <p>I tillegg øver vi på ukedager, måneder, preposisjoner, høyre og venstre. Dette øves over tid og ved at elevene etterligner de voksne. Vi teller rytmisk frem og tilbake for å øve på tallrekken. Tyske og engelske rim, sanger og telling høres også hjemme i ringen. Gjentakelsen er viktig for å øve opp hukommelsen, og elevene lærer med hele kroppen.</p>	<p>Øve på artikulering og konsentrasjon. Lære nye ord og uttrykk.</p> <p>Øve fin- og grovmotorisk koordinasjon.</p> <p>Få kjennskap til klangen og leke seg frem i fremmedspråkene.</p> <p>Finne en felles rytme og få en god gruppefølelse.</p> <p>Her styrkes kompetanseområdene 1, 2, 3, 4, 5 og 7 spesielt.</p>
FORTELLERSTOFF	<p>Folkeeventyr er sentralt fortellerstoff i 1. trinn. Vi hører fortellingene til Asbjørnsen og Mo, brødrene Grimm, samt andre verk fra vår kulturarv. Læreren overbringer fortellingene muntlig på en stemningsfull måte og innimellom spilles det dukketeater og bordspill. Elevene får bearbeide eventyrene gjennom dramatisering, lek, tegning og egne fortellinger.</p>	<p>Formidle visdom om mennesket. Gi næring til barnas moralske fantasi. Skape indre bilder. Få kjennskap til kulturarven.</p> <p>Øve på konsentrasjon og styrke fornemmelsen av at verden er god.</p> <p>Her styrkes særlig kompetanseområdene 1, 3, 4, 5, 6 og 7.</p>
LEK	<p>Hver dag har elevene to perioder med frilek, i et stimulerende lekemiljø både ute og inne. Ved behov legges det til rette for skjermet frilek i små grupper. En dag i uken pakker vi sekkene og går på tur hele dagen.</p>	<p>Lek er et hovedinstrument for læring i første syvårsperiode og er en arena for fysisk utfoldelse, sosial tilpasning og språklig dyktiggjøring hvor alle sanser er tatt i bruk. Leken er kreativ omforming av barnas erfaringer.</p> <p>Alle kompetanseområdene styrkes.</p>
MALING	<p>Vi maler på våte ark med store pensler med primærfargene, og fargeopplevelsen er det sentrale i malestunden.</p>	<p>Se hva som skjer når farger møtes. Få gode sanseopplevelser gjennom malestunden. Øve finmotorikk og konsentrasjon.</p> <p>Styrking av kompetanseområdene 3, 5, 6 og 7.</p>
REGNING	<p>Vi øver daglig tall og mengdeforståelse både rytmisk i ringen, gjennom eventyrene, under matlaging, i leken og på tur i skogen.</p>	<p>Få kjennskap til tallrekken frem til femti, få kjennskap til mengder og preposisjoner, motsetninger, former og sortering. Styrke kompetanseområdene 1, 2, 3, 5 og 7.</p>

HÅNDVERK	Vi bruker god tid under håndverkstundene. Håndtering og stell av enkle verktøy vektlegges. Elevene får sy enkel søm, vi øver fingerhekling og tvinning av tråd. I tillegg får elevene karde, tove, spikke, sage, snekre og arbeide med leire eller bivoks, samt øve papirbretting dette skoleåret.	Øve finmotorikk og konsentrasjon. Få kjennskap til håndverksteknikker. Oppleve mestring gjennom det de lager. Bearbeide undervisningsstoffet. Kompetanseområdene 2, 3, 5 og 6 styrkes.
TEGNING	Tegnematerialer er til enhver tid tilgjengelig, slik at eleven kan skape og forme ut fra eget initiativ. Tegnstunden er ikke voksenstyrt. I denne alderen er det nært samband mellom indre bearbeidingsprosesser og det som kommer til uttrykk i tegningen. Ro rundt tegnstunden tilstrebes.	Elevene bearbeider lærestoff og egne opplevelser under tegnstunden. Øver konsentrasjon, motivasjon, kreativitet, finmotorikk og innlevelse. Styrking av kompetanseområdene 2, 3 og 6.
FRILUFTSLIV	Gjennom turer og aktiviteter i skog og mark erfarer og sanser barna årstidene på nært hold over tid. Elevene lærer å ta vare på en leirplass. De spikker og bygger hytter, lager taubaner i trærne, og får kjennskap til dyrelivet i nærmiljøet.	Styrke klassen sosialt. Bli kjent med, samt respektere og sette pris på naturen i nærmiljøet. Styrking av alle kompetanseområdene.
HAGEARBEID	Elevene er med å stelle hagebruksområdet gjennom årsløpet. Av det vi høster lager vi mat, sylter og tørker.	Få kjennskap til «fra frø til plante» og gjennom egen innsats erfare at det vi dyrker kan vi høste. Styrke kompetanseområdene 1, 2, 4, 6 og 7.
EURYTMI	Elevene skal lære å danne og holde en ring. De øver koordinasjon av hender og føtter på rytmisk-musikalsk grunnlag. Ved hjelp av eventyrbilder skal de eurytmistiske lydbevegelsene flettes stemningsfylt inn i en helhetlig opplevelse. Innholdet i undervisningen avspeiler årsløpet.	Gjennom rytmisk lek blir barnet bevisst sin egen kropp i forhold til rommet og til de andre. Styrker særlig kompetanseområdene 1, 2, 4 og 7.
MATLAGING	4 dager i uken lager vi mat, enten inne eller ute over bål. Elevene får kjennskap til mange måter å tilberede mat på og får innblikk i gamle mattradisjoner så vel som nye. Det	Lage noe til fellesskapet. Glede seg over å delta og få kjennskap til hele prosessen fra råvare til foredlet produkt. Få et forhold til mengder og

	estetiske rundt måltidet vektlegges spesielt. Ingrediensene er i all hovedsak økologiske.	måleenheter. Oppleve ærefrykt og takknemmelighet. Styrke kompetanseområdene 5, 6 og 7.
--	---	--

Tid og rom for lek. Hvorfor?

Den frie leken har stor plass i 1.trinn. Hvorfor prioriteres det slik?

Barn i alle kulturer og til alle tider har en medfødt trang og evne til å leke. Fri lek er noe av det mest verdifulle og alvorlige i barndommen. Ikke et alvor som utelater latter og glede, men et åpent og fleksibelt alvor, i betydningen tilstedeværelse og autenticitet.

Et av de mest interessante og iøynefallende trekk ved den frie leken er at den samler barna i grupper. Små grupper, store grupper, nye grupper, på tvers av alder og ferdigheter. Når barn er langt inne i lek har «jeg» gitt plass til «vi». Fordi leken er i kontinuerlig bevegelse i dette fellesrommet, må barna utøve og utvikle en følsomhet for hva som beveger seg hos de andre. Leken tar seg mange pauser, gjerne for å håndtere en konflikt. Denne treningen i å finne løsninger i samspill med andre er en øvelse i empati og mot. Det finnes ikke noe bedre trening i konflikthåndtering: «Mine» regler, «mine» avgjørelser og bare «meg», må i leken gi plass til et stort og utvidet «vi».

Det tas fortløpende avgjørelser og fattes beslutninger mens leken skrider frem. I denne prosessen blir barnas ferdigheter satt inn i en sammenheng, og leken tilpasser seg de ulike forutsetninger og nivåer som er til stede i gruppen. Dette skjer fordi leken som levende, aktiv prosess krever det, og er ikke basert på en voksens vurderende blikk eller føringer. I dette store «vi-rommet» har den enkelte et hav av muligheter til å utforske sine egne ferdigheter, og til å overgå seg selv steg for steg, både motorisk, språklig og sosialt. I fri lek skjer dette på barnets premisser, i en hårfin balanse mellom utfordringer og forutsetninger. Det fantastiske er at disse prosessene skjer av seg selv, fordi det ligger som en begavelse i barnet. Leken er med andre ord den viktigste arena for barns mulighet til å utvikle seg sosialt, men også emosjonelt. Den utvikler tilhørighet og oppmuntrer til samarbeid. Leken er en pendel hvor barnet er i interaksjon mellom seg selv og gruppen; i lek mister barnet seg selv, men på samme tid er den avgjørende for at barnet over tid skal kunne finne seg selv.

Egenskaper som årvåkenhet, undring og oppfinnsomhet er forutsetninger for å være et skapende menneske både på skolen og som voksen. I ekte lek pleies alle disse egenskapene. I steinerpedagogikken settes frihet i lek i sammenheng med en senere frihet i tenkingen. Ytre lek blir en indre ressurs.

Læreren og de voksnes rolle i det første skoleåret

At det gis rom for fri lek betyr i denne sammenhengen ikke fravær av voksne. I steinerpedagogikken mener vi at *omgivelsene* er barnets største inspirasjonskilde til lek. Omgivelsene inkluderer voksenpersonene rundt barna - våre gjøremål og vår omgangsform - i tillegg til miljøet hvor leken utspiller seg. Det stiller krav til voksen tilstedeværelse og til de voksnes atferd. Det stiller også krav til at barna får et levende og frodig miljø å leke og utfolde seg i.

Det er barnets åpenhet for verden rundt seg som er med på å danne grunnlaget for lek. I sin interaksjon med verden og gjennom måten barnet tar verden opp i seg, bruker barnet leken til å bearbeide sine inntrykk, og til å gi sine inntrykk et uttrykk. Og det er nettopp dette dypere læreprosesser handler om: Å forvandle inntrykk og ny kunnskap til et individuelt uttrykk.

1. trinnselevne

Steinerpedagogikken fokuserer på samsvar mellom metodikk, undervisning og læringsmiljø på den ene siden, og barnets alder og utvikling på den andre. Et tilbakevendende spørsmål for steinerpedagogen er: Hva er god pedagogikk på dette stadiet i barnets utvikling?

Alle barn utvikler seg i ulikt tempo og med store individuelle forskjeller. Bakenfor disse variasjonene ligger det likevel noen bestemte mønstre eller antydninger som barn på et gitt alderstrinn deler. En 6-åring har andre spørsmål om livet enn en 9-åring eller 17-åring. De er også på ulike stadier i sin emosjonelle, motoriske og kognitive utvikling.

Generelt kan man si at 6/7-åringen gjør store sprang i sin sosiale utvikling. En ny våkenhet og bevissthet kommer til syne og viser seg ofte gjennom en fornyet evne til å vise omsorg, hjelpsomhet og medfølelse. Det kommer også til uttrykk gjennom barnets lekeatferd: 6/7-åringen tar ofte en førende rolle i leken gjennom å veilede og inspirere andre. Oppfinnsomheten og fantasien er stor.

Fysisk og motorisk er de svært aktive. Kroppen som "instrument" spenner over stadig flere områder, og de motoriske ferdighetene utvikles i stort tempo. Samtidig er barn i denne alderen inne i en fase hvor det strekker seg merkbart. Barna trenger fysisk utfordring, øvelse og lek i denne perioden. Gjennom variert aktivitet lærer de å beherske kroppen som stadig er i endring. Og gjennom å tilrettelegge for fri lek og varierte øvelser søker steinerpedagogikken å møte barnets behov på dette alderstrinnet på best mulig måte.

Ønsker du å lese hele læreplan til Steinerskolen?

Gå inn på www.steinerskolen.no/nor/pedagogikk/lareplanen og last ned læreplanen.

Skolens ordensreglement og fravær rutiner finner du på skolens hjemmeside www.vestfold.steinerskolen.no